

UPRT REIKALAVIMŲ ĮGYVENDINIMAS LIETUVOJE

Be dabartinių įprastų reikalavimų ruošti komercinės aviacijos pilotus buvo išleistas Komisijos reglamento (ES) Nr. 1178/2011 papildymas (ES) 2018/1974, kuris įsigaliojo 2018 m. gruodžio 14 d., ir yra susijęs su pilotų mokymu, skirtu komercinės aviacijos piloto licencijai lėktuvais ar atitinkamai lėktuvų klasei/tipui gauti.

Teisiniai reikalavimai

Komisijos reglamento (ES) Nr. 1178/2011 pakeitimai:

4b straipsnis

1. Mokymas, kaip išvengti lėktuvo kritinės būklės ir kaip kritinės būklės lėktuvą grąžinti į valdomą būseną, privaloma tvarka įtraukiamas į daugianarės įgulos piloto licencijai (MPL) gauti skirtus mokymo kursus, avialinijų transporto pilotams, vykdančioms skrydžius lėktuvais (ATP(A)), skirtus integruotuosius mokymo kursus, komercinės aviacijos piloto licencijai (lėktuvais) (CPL(A)) gauti skirtus mokymo kursus ir mokymo kursus, kuriuos baigus išduodama klasės ar tipo kvalifikacija, susijusi su:

- vienpiločiais lėktuvais, kuriais vykdomi daugiapiločiai skrydžiai,
- vienpiločiais neaukštos klasės sudėtingais lėktuvais,
- vienpiločiais aukštos klasės sudėtingais lėktuvais arba
- daugiapiločiais lėktuvais, laikantis I priedo (FCL dalies).

2. Į 1 dalyje nurodytus mokymo kursus, kurie patvirtintoje mokymo organizacijoje (ATO) prasideda iki 2019 m. gruodžio 20 d., įtraukti mokymo, kaip išvengti lėktuvo kritinės būklės ir kaip kritinės būklės lėktuvą grąžinti į valdomą būseną, neprivaloma, jei:

a) visos kitos CPL(A), ATP(A) ar MPL mokymo kurso dalys pagal I priedą (FCL dalį) išklaustytos, o įgūdžių patikrinimo egzaminas, laikantis I priedo (FCL dalies) FCL.320 (CPL), FCL.620 (IR) ar FCL.415.A (MPL) dalių, išlaikytas ne vėliau kaip 2021 m. gruodžio 20 d., arba

b) visos kitos su lėktuvais susijusio klasės ar tipo kvalifikacijos mokymo kurso dalys pagal I priedą (FCL dalį) išklaustytos, o įgūdžių patikrinimo egzaminas, laikantis šio reglamento I priedo (FCL dalies) FCL.725 dalies c punkto antros pastraipos, išlaikytas ne vėliau kaip 2021 m. gruodžio 20 d.

Taikydama šio straipsnio 1 dalies nuostatas, kompetentinga institucija, remdamasi savo atliktu vertinimu ir ATO pateikta rekomendacija, gali įskaityti mokymą, kaip išvengti lėktuvo kritinės būklės ir kaip kritinės būklės lėktuvą grąžinti į valdomą būseną, pagal nacionalinius mokymo reikalavimus baigtą iki 2019 m. gruodžio 20 d.;

UPRT reikalavimų įgyvendinimo Lietuvoje tvarka

Pilotams gali būti užskaityti UPRT mokymai, jeigu jie baigė atitinkamą **teorinį** ir **praktinį (SP orlaiviais/FSTD)** naudojant atitinkamą klasę / tipą) atitinkamą UPRT mokymą ATO mokymo įstaigoje.

UPRT mokymas skirstomas:

- Basic UPRT;
- Advanced UPRT;
- Orlaivio tipo/klasės specifiniai UPRT.

Orlaiviai ir simulatoriai

Lėktuvai ir FSTD (FFS) turi atitikti UPRT reikalavimus jei bus naudojami mokymui pagal (ES) 2018/1974.

FFS privalo būti sertifikuoti pagal CS-FSTD Issue 2.

Lėktuvai Advanced UPRT mokymams privalo būti sertifikuoti „utility“ arba „aerobatic“ kategorijai bei remiantis (ES) 2018/1974 pritaikyti atlikti šiuos manevrus:

- Pratimas 1 — Nose HIGH recovery;
- Pratimas 2 — Nose LOW Recovery;
- Pratimas 3 — Recovery from spiral dive;
- Pratimas 4 — Stall Event Recovery;
- Pratimas 5 — Recovery from spin.

Basic UPRT mokymui specifiniai reikalavimai lėktuvams netaikomi.

(GM1 ORA.ATO.125 UPSET PREVENTION AND RECOVERY TRAINING (UPRT) (e)).

Mokymas

Teorinį ir praktinį mokymą gali atlikti tik ATO, individualus mokymas tarp instruktoriaus ir kandidato negalimas (FCL.745.A). Advanced UPRT mokymas privalo būti atliktas remiantis CBTA vertinimo metodika (GM1 FCL.745.A(k)).

CPL(A) modulinėms programoms taikomi Basic UPRT mokymo reikalavimai.

ATP(A) / MPL integruotoms programoms taikomi Basic UPRT ir Advanced UPRT mokymo reikalavimai.

Orlaivio tipo/klasės mokymo programoms taikomi Orlaivio tipo/klasės specifiniai UPRT mokymo reikalavimai (privaloma atsižvelgti į GM1 to Appendix 9 TYPE SPECIFIC UPRT AND GO-AROUND TRAINING IN FSTD ir AMC2 ORA.ATO.125(la)).

Įgūdžių ar kvalifikacijos patikrinimas

Atitinkamas UPRT mokymas atliekamas vieną kartą, įgūdžių pratęsimo ir atnaujinimo procedūros pilotams netaikomos. Jei vykdomi Advanced UPRT mokymai, po mokymų Instruktorius daro įrašą studento skrydžių knygutėje, o ATO išduoda mokymų baigimo sertifikatą.

Instruktoriai

Visi instruktoriai, mokinantys pagal UPRT programas turi atitikti šiuos reikalavimus:

- Basic UPRT – papildomi reikalavimai instruktoriams netaikomi.
- Advanced UPRT – papildomai taikomi FCL.915(e)(1) / FCL.915(e)(2) / FCL.915(e)(4) dalių reikalavimai.
- Orlaivio tipo/klasės specifiniai UPRT – papildomai taikomi AMC1 FCL.930.TRI (UPSET PREVENTION AND RECOVERY TRAINING (UPRT)) reikalavimai.

UPRT instruktorių instruktoriai papildomai privalo atitikti FCL.915(e)(3) dalies reikalavimus.

Instruktorių Advanced UPRT kvalifikacijos mokymo programa turi atitikti AMC1 FCL.915(e) ir AMC2 FCL.915(e) dalių reikalavimus.

Instruktorių Advanced UPRT kvalifikacija turi būti pratęsiama ar atnaujinama (AMC1 FCL.915(e)(2)).

Atsižvelgiant į nuo 2019 m. gruodžio mėn. 20 d. įsigaliojančius naujus reglamento reikalavimus bei, kad šiuo metu nėra FCL.915(e) dalį atitinkančių UPRT instruktorių, TKA CAA nustato pirmiesiems UPRT instruktorių instruktoriams reikalavimus pagal pretendento turimą patirtį bei kvalifikacijas.

Pirmieji UPRT instruktorių instruktoriai turi turėti bent (taikoma FI):

- CPL(A) / ATPL(A) licencija (FCL.915(b));
- Galiojanti atitinkamo lėktuvo, su kuriuo bus vykdomi UPRT advanced mokymai, klasė;
- FI(A) kvalifikacija (FCL.905.FI);
- 500 val. skrydžių patirtis iš kurių 200 val. instruktoriumi FCL.915(e)(1)(i);

- AS kvalifikacija (GM1 FCL.915(e)(f));
- FI leidimas mokyti kitus FI (FCL.905.FI(i));
- FI leidimas mokyti AS kvalifikacijai (FCL.905.FI(f));

LT Egzaminuotojai (SP)

Egzaminuotojai privalo atitikti visus FCL.915(e) dalies reikalavimus ir būti priimtini TKA CAA.

UPRT egzaminuotojai atlieka pretendentų užimti UPRT instruktorių pareigas įgūdžių vertinimo patikrinimą FCL.915(e)(3)(ii) ir pasirašo skrydžių knygutėje FCL.915(e)(4) jei pretendento kvalifikacija priimtina.

Mokymo įstaigos (ATO)

Visos patvirtintos mokymo organizacijos (ATO), atliekančios UPRT mokymus, iki 2019 m. gruodžio 20 d. privalo užtikrinti, kad teorinis ir praktinis mokymas atitiktų reikalavimus:

ATO turi pateikti prašymą pakeisti ATO mokymo programas TKA CAA tvirtinti:

- Visos CPL(A) modulinės mokymo programos privalo būti parengtos pagal Basic UPRT reikalavimus;
- ATP(A) / MPL integruotos programos privalo būti parengtos pagal Basic UPRT ir Advanced UPRT reikalavimus;
- Orlaivio tipo/klasės programos privalo būti parengtos pagal Orlaivio tipo/klasės specifinio UPRT mokymo reikalavimus (taikoma vienpilociams sudėtingiems orlaiviams ir daugiapilociams orlaiviams) FCL.725.A(c).

ATO, sudarydama mokymo programas, turi remtis EASA reikalavimais UPRT mokymo programoms pagal FCL.745.A arba AMC2 ORA.ATO.125 (Ia).

ATO mokymų vadovas yra atsakingas, kad ATO turėtų apmokytų UPRT instruktorių, turinčių atitinkamas kvalifikacijas (jei taikoma).

ATO, norinti atlikti UPRT mokymus, turi turėti bent 1 lėktuvą ir/arba 1 FFS treniruoklį, kuris atitiktų reikalavimus atitinkamiems UPRT mokymams atsižvelgiant į tai, kokias mokymo programas ATO vykdo.

ATO privalo studentams išduoti UPRT mokymų baigimo sertifikatą (taikoma Advanced UPRT).

ATO privalo išduoti UPRT instruktorių kurso baigimo sertifikatą (jei tokią programą TKA CAA patvirtino), o mokymų vadovas privalo pasirašyti UPRT instruktoriaus pretendento skrydžių knygutėje FCL.915(e)(1)(iii).

UPRT įrašai licencijose:

Įrašai licencijose nedaromi.

Jei kyla neišklumų prašome kreiptis šiais kontaktais:

povilas.vasiliauskas@tka.lt

kazimieras.lazdauskas@tka.lt

justinas.paskevicius@tka.lt

stasys.civilis@tka.lt

aukse.gudeliene@tka.lt

ramunas.kikutis@tka.lt